

Folkekirkenes grønne omstilling

Karin Nygaard Corfitzen
kirkegårdsrådgiver
OPLAND landskabsarkitekter

To store udfordringer
vi er nødt til at tage aktion på

Den overordnede udvikling af begravelsesmønstre

- kister vs. urner
- høje indtægter + små fællesarealer → lave indtægter + store fællesarealer
- økonomi

Vi er ved at save grenen over ...

- klimaforandringer
- overforbrug → misbrug
- benyttelse/anvendelse → udnyttelse

Noget skal gøres og alle skal bidrage

Noget rører sig ... på mange niveauer

- den generelle politiske holdning → den personlige holdning (fra Christiansborg til børnehaven)
- div. certificeringer, mærkninger mm.
- 'normen' – livsstil

Folkekirkens grønne omstilling
Inspirationskonference 16.05.2022

opLAND

Folkekirkens grønne omstilling
Inspirationskonference 16.05.2022

Hvor slemt står det til?

Hvordan er situationen med den grønne omstilling på de danske kirkegårde?

- mange menighedsråd og gravere er godt i gang – andre er begyndt at tale om ‘det’
- der er ingen fast formel – den grønne omstilling er stedsspecifik
- der er ingen tidsbegrænsning – den grønne omstilling er en dynamisk katalysator

Hvad gør vi?

Hvor kan vi umiddelbart tage fat?

- begrave 'plejer'
- affald fra pleje og vedligeholdelse – kompost
- affald fra brugerne – sortering
- arbejdsrutiner – årshjul og hverdag
- løbende ændringer/omlægninger – små pilotprojekter før store forandringer
- forebyggelse fremfor helbredelse på budgettet
- materialer – planter, kalk, befæstelser, inventar og belysning (Dark Sky + DTU)
- indkøb og investeringer
- fuglekasser og bistader

Hvad gør vi?

Hvad kræver længere modning?

- indlede samarbejdsaftaler / hjælpe hinanden
- 'langhåret græs' og pjuskede hække – våde sko i græsset og nedfaldne blade
- genbrug af gravminder
- årstids-udsmykninger – gran og begonier
- kranse, buketter og perleplader
- materialer – kister og urner
- flere jordfæstelser og færre kremeringer

Ser grøn omstilling pænt ud?

Æstetik og grøn omstilling – er det muligt?

- skønhed i forfald eller forfaldets skønhed? eller?
- de store penselstrøg

Folkekirkens grønne omstilling
Inspirationskonference 16.05.2022

Er der nogle, som vender sig i graven?

Kulturarv og grøn omstilling – er det muligt?

- kirkegårdskultur til salg

Får vi noget ud af det?

Hvad er gevinsten på den korte bane?

- smukke løsninger med større frodighed og øget biodiversitet
- øget arbejdsglæde ved at 'gøre noget godt'
- en del af noget større

..... og den lange bane?

- samvittighed til at levere stafetten videre

Folkekirkens grønne omstilling
Inspirationskonference 16.05.2022

Skal vi sige det til nogen?

Spred det glade budskab – der er behov for ambassadører

- inddrage alle parter – menighedsråd, medarbejdere og sognet – højt informationsniveau
- fortsætte erfaringsudveksling og vidensdeling på alle niveauer
- mål på tiltag og forbedringer – gør det til en sport
- inddrage og orientere sognets beboere – både de ældre og børnene

Vi er vigtige forvaltere med et stort ansvar

- god arbejdslyst